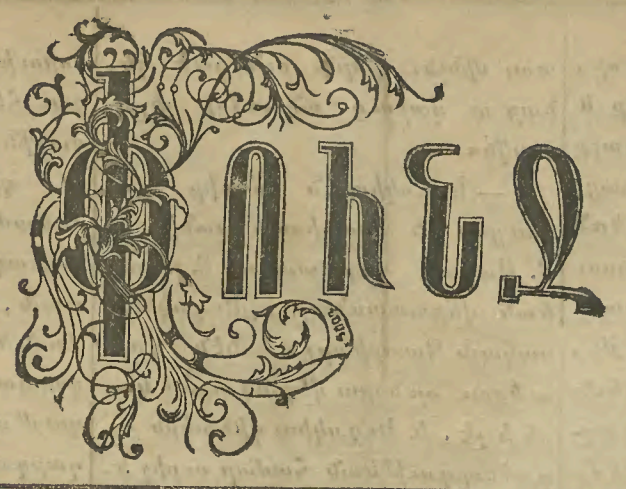

Փոստը ՇԱՅԱՍ օրերը կը հրատարակուի :
Տարեկան բաժանորդագրից երկու և կես արծաթ Մեհնու կանխիկ վճարելի, քի՛ մայրաքաղաքիս և քի՛ արտաքսքանաց և քի՛ գաղափարաց համար :
Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :
Հատը 40 փարայ է, և կը գտնուի մասնա-
որակա Պահե-Գաբու ջրավաճառ և գրավա-
ճառ Պողոս և Յակոբ աղայից խանութները :

Ծանուցման տողը 3 դուրուշ է մեկ ճեղքմի
համար : Առէիլ աման կըլլայ առէիլ անգամներու
համար :
Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր
ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան Կ. Պօլիս
Պալլադ-բազար Նափի-Հան վերի յարկի 16 :
ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Arménien Pountch
—16 Naffé-Han, Balouk-Pazar 16—
CONSTANTINOPLE

ԽՍԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՉԻ
Անշուշտութեան և Հասարակական
Երկու : Պատրիարքարանը չար-
բուս մէջ վարչական կարեւորա-
գոյն տնօրինութիւն մ'ըրաւ : Տես-
նելով որ Տ. Հմայեակ եպիսկոպոս,
հակառակ անհնայն յորդորանաց,
վերջապէս չհաւանիր ելնել մայ-
րաքաղաքէս և երթալ Ռոստո-
թայի ի հովուութիւն ժողովրդեան,
ըստ յառաջագոյն տնօրինութեան
որոշեց որ եւէ պաշտօն չյանձնել
նմա այսուհետեւ ի մայրաքաղա-
քիս, և հետեւաբար հանելով զնա
ի քարաղբութենէ եկեղեցւոյ եւ-
նիքափու թաղի Կ. Պողոսի նոյն
պաշտօն յանձնեց Արշակունի Տ.
Յովհաննէս վարդապետի :
Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք
Հօր անապատութեան ու հաստա-
տանութեան օգտակար մէկ
գործն է այս : Առ ի չդոյն հով-
ուական խնամոց և վերակացու-
թեան, գաւառաբնակ ազգայնոց
ու ազգային հաստատութեանց
կրած բազմազան վնասոց փոքր
ի շատէ տեղեակ եղող ամէն ազ-
գայինք անշուշտ ընդ մեզ մե-
ծապէս գոհ կը լինին լսելով յիշ-
եալ տնօրինութիւնն, և անշուշտ
ընդ մեզ կը փափաքեն որ այս
տնօրինութիւնն առաջինն ու վեր-
ջինը չլինի, այլ միևնոյն անաշա-
ռութեամբ ու հաստատամտու-
թեամբ գործադրուի ուրիշ այս-
պիսեաց համար ալ, որով մեր
ազգայինք ի գաւառս ամէն ու-
րեք կը գտնուին ընդ ինամուր
հովուութեան և վերակացու-
թեան, և որով Ռուսմանոյ եւ
Պուլղարի ազգայինք, կորու-
տեան եղբիւրն հասեալ ազգայինք
և այլ վիճակակիցք նոյնն օգնու-
նութեան ձեռն կը տեսնեն և կը
ճողովան :
Բոլորովին աւելորդ կը համա-
րուի ճառեր յօրինել անաշառու-
թեան ու հաստատամտութեան
յամանային մանաւանդ վարչա-
կան գործոց ու խնդրոց մէջ ան-
հրաժեշտ լինելուն վերայ, ակն-
ունելով թէ Ամեն. Ս. Պատրի-
արք Հայրն հանապազ այսպէս
պիտի վարուի, և հանապազ պի-
տի յորդորել վարչական ժողովու-
րը չխտորել սոյն ազգօգուտ
ուղղութեան գծէն : Նորին բար-
ձր Սրբազնութիւնն այսպէս
միշտ կը մնայ ընդհանուր Ազգիս
սիրելի, և արդարութեան ու ան-
աշառութեան գործադրութեան
պատճառաւ գծօգոհ եղբիւրներու
սակաւաւոր խումբն որ ի հարկէ
կը գոյանայ, բնա չլինար ցրտացը-
նել Ազգին իւր սիրելի Պատրիար-
քէն, այլ ընդհակառակն նոյն
ինքն այդ խումբն հասարակաց
արհամարհանաց ենթակայ կը լի-
նի, և եթէ յամառութեամբ մը-
նայ անուղղայ, անձամբ անձին
կը պեղէ իւր կորստեան խորտա-
րաւը :

(Թղթակցութիւն Փոնչի)
Ամեն. 10 Դեկտ. 1888 : - Այս
անգամ ձերիս Շարդիյէ պատ-
ուական լրագրոյ 1052 թուոյն
մէջ կաթողիկ հայ հասարակու-
թեան նորընտիր երեսփոխանա-
կան ժողովոյ առաջին նստի նկա-
րագրութիւնը կարգացի : Ուրախ
եմք զի կը տեսնամք մեր համազ-
գի եղբայրներ որ վերջապէս յա-
ջողեան իւրաքանչիւր վիճակի
հայ կաթողիկ հասարակութիւն
իւր ազատ քուէով ներկայացու-
ցիլ ունենալ կեդրոնական ժողու-
վոյ մէջ, ընդ որ յուսալից եմք
թէ իրենց ազգային կենսական
չափերն այսուհետեւ ըստ արժան-
ւոյն կը կարգադրուին : Սակայն ի
մէջ այլոց կարգացի նաեւ որ ե-
րեսփոխան մի ևս Ամասիա ներ-
կայացուցած է. զարմացայ, զի
Ամասիոյ մէջ և տարիէ ի վեր քա-
նի մը անձինք միայն կաթողիկու-
թեան յաշած էին, որք քաղա-
րիս հայոց ծանօթ գաստն չէին
պատկաներ, և զանազան յանցա-
նօք կառավարութեան դուռը ամ-
բաստանուած լինելով՝ կաթողիկ
առաջնորդ արարի յուսալից խոստ-
մամբ թողած էին իրենց մայրենի
եկեղեցին, այդ խոստումը եր-
բեմն այնչափ ամենաւ որ յանցա-
պարտք ապաստանարան մի գրո-
նելու յուսով գիտեցին առ Աշտն
Մերտի վարդապետ առաջնորդ
կաթողիկ Հայոց. սակայն մօտ
ժամանակէն թէ՛ կաթողիկ առաջ-
նորդ արարի խոստման կեղծու-
թիւնն և թէ՛ կառավարական գա-
տարանի անաշառ վճռատնու-
թիւնը փութով վերադարձուցին
զկրօնափոխ ի մայրենի եկեղե-
ցին իւրեանց, այնպէս որ այժմ
հայիկ կը գտնուին մեծ թէ փոքր
10 անձինք հաւովեական : Առ այս
զարմանօք կը տեսնեմք թէ սորա
ևս իբրեւ մի վիճակի ներկայա-
ցուցիլ կունենան իրենց երեսփո-
խան ի Կ. Պօլիս Գարագաշեան
Ստեփան Եփէնտի անուամբ : Ըճ-
րիտէ լրագրոյ այս լուրն կարգա-
լէս յետոյ, հետաքրքրութիւն ու-
նեցայ ծանօթանալ մեր համազ-
գեաց քուէարկութեան եղանակին,
հարցի և գտայ թէ երբեք Պատ-
րիարքարանէն տեղիս հարցում
կամ քուէարկութիւն եղած չէ.
և արդէն գտնուած ժողովուրդ-
քուէարկութեան վրայ զաղափար
մի իսկ ունեցող անձինք չեն. առ-
կայն չեմք գիտեր թէ կաթողիկ
Պատրիարքարան ինքնին կարգած
է Գարագաշեան Եփէնտին երես-
փոխան, թէ տեղւոյն Յիսուսեան
վարդապետը ներկայացուցած են
զնա : Արդեօք ինչպէս որ հաւով-
մեական եկեղեցւոյն մէջ առանց
վիճակի անուանական եպիսկոպո-
սութիւն կայ, միթէ անվիճակ ե-
րեսփոխան եւ ինքն սովորութիւն
կամ օրէնք են. եթէ ոչ ամե-

նայն սահմանադրական օրէնք չեն
ներեր առանց վիճակայնոց ընտ-
րութեան գաւառական երեսփո-
խան ունենալ : Կամ թէ՛ հաւովեա-
կան Պատրիարքարանը փափաք
կրտածէ հաւովեակաւան անգոյ
գաւառներ հոշակել :
Ամեն. 28 Դեկտ. 1888 : - Տո-
ւր Սարգիս Արքեպիս : - Այս անձուկ
հովտին մէջ կ'ապրին մարդիկ այլ
և այլ նպատակաւ. ոմանք իրենց
անձնական փառաց, այլք ընտան-
եաց մը, և ե'ն որ ընդհանուր
մարդկութեան օգտին համար : Ա-
րամեան Եփէնտին վերջիններէն
էր, որք զիսցած են յաստիս սըր-
բել որքին ու թշուառին արտա-
սուքն, յոսոյ լոյս առ նուազ-
եալ աչքերու, վերջապէս յոյս ու
միջիմարութիւն յուսահատ սրտե-
րու : Բայց անգուժ մահը շուտ
կը հասնի, այսպիսի մարդասէր
հոգւոց կենաց թերեւն կտրտելով
տանիլ ու զնել պաղ քարին տակ,
այն ցուրտ ու սև հողին մէջ, ուր
կը ցնդին և կանհետն անկատար
իյծեր, անսահման յոյսեր սահ-
մանափակ կը լինին այն անառա-
ւօտ փոսին, սև ու մուլլ չիլմին
ծոյ : Աւա՛ղ դու ալ կ'երթաս ան-
գոր ո՛վ աղիւն ու սիրեցեալ հօգի-
կերթաս անգոր, ուր փոշիանան
պիտի քո վաւճ հանճարդ ու ազ-
նիս սիրտդ. կ'երթաս հողէ բար-
ձին վերայ հանգուցանել աստ ան-
հանգիստ եղող գլուխդ : Տիեզե-
րաց մեծ վարդապետն ըսած է
որ հուսատայ յիս, մի՛ մեռցի յա-
ւաւանս, այլ ընկալցի զկենսոյ
յաւաւանս : Ո՛վ Տէր, արդ-
եօք քո խոստացած կենսան այ
այս կենսանքին կը նմանի, որոյ մէջ
չեն պակաս ո՛չ ցաւ, ո՛չ արտօս
և ո՛չ թշուառութիւնք : Ո՛չ, ո՛չ
երբեք, այնպիսի կենսան մ'է զոր
խոստացած են այն մարդուն, որ
կատարեալ հաւատով զրկած ու
պաշտած է քո սուրբ անուն, յար-
գած ու պահած է քո կենսատու
յորդորներն : Միայն այնպիսիք պի-
տի ժառանգեն այն կենսանքն որոյ
մէջ չկայ ո՛չ լաց, ո՛չ կոծ և ո՛չ
թշուառութիւն : - Տարթոր-Սար-
գիս ի կենդանութեան մի քանի
շաբաթ առաջ քահանայ մը կան-
չել տալով իմն ու Աւետարանը
կուզէ. խաչահանգիստ կը խնդրէ
իւր անհանգիստ ու մաշած սրտին
վերայ. խաղաղութիւն իր յուզ-
եալ ու խռովեալ հոգւոյն : Ս. Հա-
ղորդութիւն կընդունի, և գալ-
կացած շրթամբ, արտասուալծօր
աչօք վերջին համբոյր մը կուտայ
վերջին անգամ լսել կը փափարի
Եիսուսի կենարար խօսքերը : Սար-
գիս Եփէնտին չէր անոնցմէ որք
սիրտ ունին, գուժ չունին, աչք
ունին, արտասուք չունին : Այժմ
այսպէս էր դու ո՛վ Արամեան :

Թիւղ չիւսովի քո հոգին, թիւղ չիւսով
ունի յուսոյդ և անկատար ըղձիկդ
ստուերներ. երիտասարդ մեռար,
այո՛ մեռար, բայց ապրելու հա-
մար. ապրելու՝ չիլմէն անգին, սև
հոգէն անգին : Չիւսովին քո ցամ-
քած ու չորցած սկիւրտին թէ՛
չունիս սիրելի մը, աղգական մը,
որ քո սև գագաղին վրայ չիլմ մը
արտօսը հեղու. ահա քո համայն
հայրենակիցք, աղգակիցք, մա-
նաւանդ լլատանցիք, յորոց սի-
րեցեալ ու պաշտեցեալ էիք, կու-
լան գագաղիդ վերայ, կողբան քո
վաղամեծիկ կենսանքը, որ շատե-
րուն կենսանք եղած էր : Չը կար-
ծես որ քո այն աղիւն սիրտը պաղ
քարին տակ սև ու ցուրտ հողին
մէջ գրուելով պիտի մոռցուի յա-
ւաւանս. ո՛չ, ո՛չ երբեք, զգայուն
սրտեր մեծ տեղեր բացած են,
յաւէտ պիտի ապրին դու որչափ
ապրին քո հայրենակիցք : Այժմ
պիտի ապրիս անմահ յերկինս,
անմահ ի մեզ : Գ. Ռ. Ս. Գրիգորեան
Կ. Պօլիս. - Կաթիլ. 14 Դեկտ.
1888 : Պատիւ ունեցայ անցեալ
երեքշաբթի օր ի հոգեւոր մատակա-
րարութիւն այցելել Ոստիկանի Գալ-
ֆայեան Որբանոցն առ Տիկին Մայ-
րապետ Սրբուհի, որ արդարեւ գո-
վեստի ու նիւթական քաջաբերու-
թեան արժանի է, զի իւր ջան, քիւ-
տըն ու աշխատութիւն չէ խնայած
հայ անտերուհէ, որբացեալ, չուսու-
նալիս, անխնամ ու անպաշտ-
պան օրիորդաց մայր ու ճշմարիտ
խամամար գտնուելուն, նոցա աչաց
յորդահոս արեան արտասուաց չի-
թեր՝ որք չէին դադարեր միշտ հո-
սելէ՛ իւրեանց գործադրութեան, ու
գործովիւր հօր խնամքներէ իսպառ-
զրկուած գտնելով ինքզինքնին. երբ
այս անդառնալի կորստեան վերայ
անմիջիկար կը ապային ու չէին ուզեր
երբեք ընդունիլ միջիմարութեան չը-
նորհալի սովորոնաց երկնային ան-
դառնայի վճռոյ իւրաքանչիւր ան-
խուսափելի բաժին վաղ և անազան
ընդունած լինելուն, յանկարծ կար-
ծես երկնային մի ուրախակի ճայն կա-
ւեալ անմիջիկար սրտերու գոչելով
մի՛ օգաք և ձեր արտասուաց չիլմեր
այլ ևս դադարեցուցէ՛ կայանաձե-
ծեր այտերէ հոսեցնելէ : Ժամն զի ձեր
հարազատ ծնողաց խնամքէ թէ՛ և չը-
րամանաւ վերին Տեսչութեան զրկե-
ուեցաք և կայք յուսահատ, Ազգն ու-
նի պատրաստեալ մի վայր ուր կրնանք
սկիւրտիլ, միջիմարութիւն, կրթութիւն,
դաստիարակութիւն մի այնպիսի մօր
խնամոց ու հոգածութեան տակ, որ
առանց երկրայնութեան կրնամք ան-
կեղծ սրտէ խոստովանիլ թէ՛ իսկա-
կան ծնող մի մօր խնամք անգոր է
տալ ձեզ կրթութիւն ու դաստիար-
ակութիւն, որ անդ պատրաստի
կայ ամենայն կանոնաւորութեամբ
որքեք արդարեւ երբ սոյն անգոգա-
կան մօր կաթողիկ խնամոց կը յանձ-
նուին մի անձնաւորութեան միջոցով
կարծես՝ իրենց աչաց առջև կը պար-
զուի մի եղբմական դրախտ որ քաղցր
ու հաճոյական է, ոչ միայն այլ ևս ի
խնդրի իւրեանց ծնողաց բնակավայ-
րիչ տան մտաց յիշել : Այլ ուրախ զը-
նարթ փարեւով օր քան զօր կսկսին

ուսման քաղցր ճաշակ՝ առնելով ու
կրթութեան վարժելով, մեծաճայն
գոչել, երանի քեզ մայրդ որբացելոց
որ ընդ հովանեաւ խնամոցը չուի՞
բողբեալ կան օրհնաբան առ Բարձր-
եան իւրեանց քաղցր ճայնին երկար
կենսք, կար ու զօրութիւն իսկ մաղ-
թելով : Մեծապէս ուրախացայ երբ
տեսայ անաշառական որբեր չուրժ բո-
լորեալ շերտագին մեղ հետ կը ճայ-
նակցէին, և աղեկէ՛ղ սրտու, լաւագին
դիմօք, աչք յերկինս կը խնդրէին ի-
րենց սիրելի խանդավաճ մօր համար
բժշկութիւն. հաւատ ունիմք որ վերին
Տեսչութիւն պատրաստ է լսել որբա-
ցելոց այրեալ սրտից հոգւոց հառաչ-
ներն իւր շնորհաց արթնուի առջև իւր-
իւր խոնկ անոյշ բոլորելով, կը հաճի
կենսք ու առողջութիւն շնորհել Մայ-
րապետ Սրբուհի Տիկին, որով նորա
հովանեաց տակ իբր անթեւ աղաւնի
պատսպարուին : Այժմ, մեծ ու գո-
վելի է որբանոց արթնուիլ իւրեանց,
որ այսօր իբր ճշմարիտ մայր ու-
նի ուսմամբ դաստիարակեալ, կըր-
թութեամբ օժտեալ ամուսնացեալ
զաւակներ, որք գաւառներու մէջ
հայ անուհեաց դաստիարակութեան
փափուկ պաշտօններ կը վարեն, լոյս
ու գիտութիւն ներշնչելով տղէն և
անուսուցից և ապագային մայր բառին
բուն նշանակութեամբ ճշմարիտ մայր,
ընտանեաց տէր, իւրեանց լծակաց
պատիւ և դասակաց անմահ ծնող
պատրաստելու և հայ ազգի պիտանի
և օգտակար անհատներ. ես ինքնս
տեսած եմ որբանոցի աշակերտուհի-
եաց մի քանին, և մին այսօր հայրեն-
եաց մատաղ սանուհեաց կը ջամբէ
այն լոյսն ու յոյսն՝ որոյ իսկապէս
կարօտ է ներկայ աշակերտուհեաց
մեծադոյն մասն. չեմ կրնար առանց
խորին շնորհակալացս երախտագի-
տական օրհներգն վեր առաքելով
գրել այն տողերն գոչելով, ապրին
ու յաւէտ երանեալ մնան անոնք՝ ո-
րոնք լոյս ու գիտութիւն կը ծաւա-
լեն անուս մտաց. անշուշտ վերին
Նախախնամութիւն օրհնելով պիտի
օրհնէ նոցա եկեղեցապէս ու ազգա-
չէն ձեռնարկներ, և յետ աստեանց՝
նոցա պիտի շնորհէ յաւիտեական
հանգիստ որով ապագայ սերունդք
օրհներգու ու բարեմաղթու պիտի
լինին նոցա սուրբ չիրմաց վերայ կանգ-
նելով. այո, այո է մահկանացուաց
գանձ, զոր կը գիշերն յերկինս : Այս
կարգէն է արդարեւ Տիկին Մայրա-
պետ Սրբուհի, կը կարօտի կարող ան-
ձանց օգնութեան, և ուրախ եմք
տեսնելով որ Ազգն ճանչնալով նորա
մատուցած օգտակար ծառայութիւն-
ներն, յօժարակամ կընծայէ : Գոհու-
թեամբ յիշատակելի են Սփիւ Կ. Սիմ-
եանի և Գ. Օտեան աշխիւ տիկնանց
ջանքեր, առաքելին մայրապետին հի-
ւանդութեան ատեն հանգանակու-
թիւն բացին և օգնեցին : Գարեհալ
գոհ եմք տեսնելով որ Հայ բարձր-
ատիճան եկեղեցական Ս. Հարա իւր-
եանց պարտաւորութիւնը կատարել
կը բարեհաճին, այցելով և նպատե-
լով : Անտարակոյս եմք թէ տակաւին
բազումք մտաղիւր պիտի զրկեն առ
երախտաւոր մայրապետին իւրեանց
քաջալերութեան ընծայներն :
Գ. Գրիգ. Գ. Յովհաննէս Սեփարուպէ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմ
մանէ առ Ունեան Հարազատ
գրուած օրհնութեան կոնդակին
պատճենն է :

«Առաքինազարդ Սիրելիք
«Ամենայն տեսակը առաքին-
նութեանց ի կիր արկեալը ըստ
պահանջեալ պայմանացն՝ են մեծ,
օգտակարը և գովելիք. առկայ
գերազանցեան այնորիկ քան զմիմ.
եանս ցորչաւի ընթերակայ պայ-
մանը, շարժառիթը և վախճան-
քնն իցեն անախտ, վսեմ, բարի,
օգտակար և ի շահ բազմաց վե-
րաբերեալ, և զի հոգի առաւել է
քան զմարմին, ապա առաքինու-
թիւնը ի շահ հոգւոյ գերազանց
են քան ի շահ մարմնոց: Գերա-
մեծար Հարազատը երկրորդն, յա-
ւերժական պարծանքը Ունեան
տոհմին և փառքը Հայկազեան
Ազգիս յերկրոյն իսկ դատար պեր-
ճացեալ ի մարմնականս և ի հո-
գեկանս, զի ձերօրինակ անխը-
նայ նօթճէիք բարիս առատազեղ,
տալով որոց պէտք ինչ իցեն. հաց
քաղցեց, հանգերձ՝ մերկաց,
պատսպարան՝ անյարկ տառապե-
լոց, դիտութիւն՝ ուսումնասի-
րաց, խրատ և սաստ՝ անգգամաց,
պսակ և վարձս՝ բարեկեցաց
զգաստից. միով բանիւ՝ ուր ձայն
իրիք կարօտութեան լինի լսելի,
Դուք հարազատը անբաժան ձե-
ռքն ի ձեռն խայտալով գիւմէր
անդ ի բերկրութիւն և միթիւ-
րութիւն յուսաբեկ սրտից. այ-
սորիկ արգարեւ վառագունի ոգ-
ւոյ են ձերք. այսօրիկ են առա-
քինութիւնը գերազանցը, որով
բարձրանայ մարդ երկրաբար
յերկինս ի վեր ի բնակարանս լու-
սազարդից ի վայելումն կենաց:
Ընդ այսպիսի և այսչափ առաքի-
նութիւնս դասեցիք յաւուրս յայ-
տոսիկ զմեզն քան զամենայն զհի-
ասքանչ և զմեծի գովութեանն
արժանաւոր, զի միաբան և միա-
խոհ ձերով Աստուածապարգեւ
արդեամբը վերականգնեցիք չըք-
նտը և հոյակապ քան զառաջինն
զճաճար Բարձրեղոյն, յանուն Ս.
Կարապետի, որ յիւսկիւտար, ի
միթիւրութիւն հոգւոց բարե-
պաշտ Հայկազն ժողովրդեան: Ի
հնունք հաճութեամբ ընկալաւ
Աստուած զնուէր ժողովրդեան ի
չինուած խորանին Վկայութեան.
Գովեաց զԴաւիթ, զի անկաւ ի
սիրտ նորա չինել տուն Աստու-
ծոյ. յաջորդեաց Սողոմոնի կանդ-
նել տաճար հրաշակերտ բնակից
ազանց նախանձելի և խոտացաւ
բնակիլ ի նմա և լսել ձայնի խն-
դըրուածոց ժողովրդեան և ապա
զօրացոյց զճօրաբարէլ վերաշի-
նել զհրկիզեալն զնոյն, ուր հա-
ճեցաւ գալ Որդին Միածին Փր-
կիչ մեր Յիսուս Քրիստոս: Դուք
նմանողը սոցին զհրկիզեալն կանդ-
նեցիք զճաճար Աստուծոյ ի փա-
ռքս և ի պատիւ անուան նորա
ուր ի ձայն բազմաց փառաբանի
Ամենակալն, ուր ուսանին ման-
կունք եկեղեցւոյ զԱստուածապաշ-
տութիւն, ուր սնանին հոգիք հա-
ւատացելոց բանին Աստուծոյ:
Ապա նա որ զփառաւորիչս փա-
ռաւորէ, գիտեմք և հաւատամք
զի և զՁեզ փառաւորեցիք ան.
պատում փառք. աներկբայ եմք
զի հաճեցաւ նա ի գործս Ձեր
բարիս զի զօրացոյց զՁեզ ածել
յաւարտ գայդ գործ հայկապ.
արդարեւ ըստ բանի Տեառն այն-
պէս լուսաւորեցաւ լոյս ձեր ա.
ռաջի ամենեցուն մինչ զի տես-
եալ մարդկան զգործս Ձեր բա-
րիս փառաւորեցին և փառաւո-

րեացեն միշտ զՀայրն երկնաւոր,
որմէ ամենայն տուրք բարեք և
ամենայն պարգեւը կատարեալը
դեղանին ի մեզ: Իսկ մեք սիրաց-
եալ ընդ այդչափ առատաձեռն
բարեգործութիւնս Ձեր, այսու
օրհնութեան կոնդակաւս յայտ
առնեմք զնորհակալութիւնս մեր
և գերախոսագիտութիւն. գովեմք
և օրհնութեամբ յիշատակեմք ըզ-
գործս Ձեր բարիս և մարդկեմք
ձերմեանդն հոգւով, զի լուսա-
ւորեացէ զհոգի բարեխիշտակ Սը-
նողաց Ձերոց. տացէ Տէր զայն.
պատում պարգեւս իւր և առատա-
գեղ շնորհօք յցուցէ. պահելով
պահպանեացէ զկեանս Ձեր և պա-
րազայից Ձերոց յամենայն արկա-
ծից հոգւոյ և մարմնոյ, երջան-
կաւէտ յամայր ամօք և յի բար-
եօք ճոխացուցեալ փառք պա-
հեցէ զՁեզ և ի հանգերձեւումս:
Սարգիս Եփէնտի Ս. Բակոբ-
եան, ընկի եղեսացի, որ երեք
ամիս յառաջ մայրաքաղաքս ե-
կած էր դարմանի համար, առող-
ջացած լինելով շնորհիւ խնամոց
տոբթոր Թիրեաքեան Եփէնտի,
առաջիկայ շարժու մէջ կուղեւո-
րի ի հայրենիս իւր: Ուսումնական
խորհուրդն առ որ դիմած էր
Սարգիս Եփէնտի, քննութեան են-
թարկելով նորա ուսումնական վի-
ճակն, առաջին աստիճանի վկա-
յադիր տուաւ, փափաքելով որ
այսուհետեւ եւս դաւառական
վարժարանաց մէջ արդիւնաւոր
կերպիւ դաստիարակութեան ու
ուսուցչութեան պաշտօն վարէ,
կը յուսամք որ ի վերադարձին
յիշեալիս, կարեւոր պաշտօններ
կը յանձնուին նմա տեղւոյն ազ-
գային վարժարանաց մէջ, որք
ինչպէս կերեւի վերջին տեղեկու-
թիւններէ, այսպիսի վկայեալ
անձանց մեծ պէտք ունին: Սար-
գիս Եփէնտի արդէն Ուրֆայի և
ուրիշ կարեւոր քաղաքաց մէջ ու-
սուցչական պաշտօն վարած է չա-
տ գոհացուցիչ ընթացիւք, և չա-
փաղանց անձնութիւնս պատ-
ճառաւ Մալաթիոյ կողմերն իւր
առողջութիւնը խանգարելով՝ ըս-
տիպուած է դարմանի համար
մայրաքաղաքս գալ և զոհել ա-
մենայն ինչ:
— Եղեսոյց քահանաներէն
Սրբ. Տ. Արքայապետ Սրբեան, ե-
րեսոյց Պատմութիւն վերնագրով
աշխատասիրութիւն մը յիշեալ
Սարգիս Եփէնտի միջոցաւ Ամեն.
Ս. Պատրիարք Հօր մատուցած ի-
նելով՝ նորին Սրբաշնորհութիւնը
խրախուսանաց գիր գրեց առ Տ.
Սրբեան, և միանգամայն որոշեց
որ առաջիկայ տարւոյ միջանակին
գրուի նոյն աշխատասիրութիւնը:
— Պարտիզակցի Տ. Վահան
վարդապետ այս շարժով Սղեբ-
անդերիս ուղեւորեցաւ: Յայտնի
է թէ Կրօնական Ժողովն որոշած
էր որ Լիմ անապատ զրկուի, և
այս որոշման գործադրութիւնն
Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր յանձ-
նած էր. բայց որովհետեւ վար-
դապետը խնդրագիր տալով ա-
ղաչեւ էր որ յիշեալ անապատ եր-
թալու թողտուութիւն լինի, նո-
րին բարձր Սրբաշնորհութիւնն հա-
ւանեւ է անշուշտ բանաւոր պատ-
ճառ մը նկատելով: Ինչեւիցէ
երանի թէ Վահան վարդապետ
դռնէ յՍղեբանդերիս համեմ-
տութեամբ վարուի, և մուրցնել

տայ մինչեւ ցարդ ունեցած կե-
նաց ու վարուց անհաճոյ յիշա-
տակն:
— Եւդոկիայէն խնդիր մա-
տուցեր են Պատրիարքարանի որ
Տ. Սահակ վարդապետ Ս. Վատ-
եան վերադառնայ յԵւդոկիա,
սակայն Պատրիարքարանէն գըր-
ուեցաւ որ նորա վերադարձը կա-
րելի չէ, և Եւդոկիոյ վիճակին ա-
ռաջնորդութեան համար ուրիշ ե-
կեղեցական մը ընտրել հարկ է:
— Ազգային եկեղեցական կա-
ռուածոց ապահովութեան խնդրոյն
համար Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր
գրեց այս շարժու ի Բ. Դուռն ու-
րոյմամբ Գաղաքական Ժողովոյ:
— Գաղաքական Ժողովն ար-
գելը տեսնելով Այդգեան վախ-
ճանեալ Յակոբ Եփէնտի կտակին
գործադրութեան դէմ, Գեր. Սի-
մէոն Ս. Արքեպիսկոպոսի նախա-
գահութեամբ յանձնաժողով մը
կարգեց՝ արդեւնեւ բաժնաւոր
միջոցները տնօրինելու պաշտօնով:
— Շրջաբերական կը գրուի ի
գաւառս, որպէս զի Եվդոկիայի
դանձանակաց հասոյթը փութա-
ցնեն ի Կ. Պոլիս առ գանձապահ
Տիգրան Եփէնտի Կիւմիւշկերտան-
եան:
— Երուսաղիմայ Ամեն. Ս.
Պատրիարք Հայրն անգաղար կաշ-
խատի՝ Երուսաղիմայ պարտուց ի
նպատակ հանգանակեալ դրամն
ստանալու համար, և յոյս կայ
թէ ի մօտոյ յաջորդեալ կուղեւորի
յերուսաղէմ:
— Ազգային նորընտիր երես-
փոխաններէն Կարապետ Եփէնտի
Գեղեցեաներն որ նշանաւոր է
յանտառադիտութեան և զանա-
կան տեղեր անտառաց տեսչու-
թեան պաշտօն վարած է ամենայն
յաջողակութեամբ և արդիւնաւո-
րութեամբ, այսօր յԵւդոկիա կու-
ղեւորի՝ նոյն կողմանց անտառաց
տեսչութեան պաշտօնով:
— Գոհութեամբ կը տեսնեմք
որ Խաղիւղի Որբանոցին հիմնա-
դիր տնօրէն մայրապետին ի նը-
պատ հանգանակութիւնը կը շա-
րունակուի, և մայրապետը՝ սոցն
քաջալերութեամբ ևս բաւական
կազմութեամբ օրհնութեան ու
բարեմաղութեան ձայնը կը
բարձրացնէ:
— Հայ գերասանաց նշանա-
ւորաց միոյն Պ. Աղամեանի դե-
րասնական աշխատասիրութեան
23 ամեայ տարեդարձը տօնելու
համար յատկապէս յանձնաժո-
ղով մը կազմուած է: Կը ցան-
կաւոր որ արդիւնաւոր լինի այս
տօնախմբութիւնը, վասն զի Սղե-
բին համար պարտ և պէտք է
քաջալերել աշխատաւորները, նը-
պատելով նոցա և անգործելով
նոցա և նոցայնոց վիճակն:
— Իւսկիւտարի Պէրպէրեան
գիշերօթիկ և ցերեկեայ վարժա-
րանի չընթանաւորներէն Արիս է-
փէնտի Ֆեֆեան՝ Իպրայիլի (Ռու-
մանիա) օսմանեան հիւպատոսա-
րանի դիւանապետ կարգեցաւ,
և անցեալ շաբաթ ուղեւորեցաւ
ի պաշտօնավայրն:
— Հայազգի հռչակաւոր զօ-
րավար Կոմս Լուսա Մելիքեանց
որ՝ բաւական ժամանակէ հետեւ
պաշտօնավարութենէ հանդիստ
առած՝ Գաղղիոյ նիս քաղաքին
մէջ կը գտնուէր, անցեալ չորեք-
շաբթի կնքեց մահկանացուն ի
հասակի 63 ամաց, և յուղարկա-

ւորութեան հանդէսը կատարուե-
ցաւ հետեւեալ օրը յիշեալ քա-
ղաքին մէջ: Տեղւոյն կառավարի-
չը, զինուորական ու վարչական
մեծամեծք, քաղաքապետութեան
նախագահն, ուսումական հիւպա-
տոն, և տեղական զօրաց մէկ
մասն ներկայ գտնուէր են յու-
ղարկաւորութեան հանդիսին: Բա-
ղուժ պատկերով ու փունջերով
զարդարուէր է գաղաղը: Կրօ-
նական արարողութեանց ատեն
Թեոֆանօսներ որոտացեր են:
— Տիգրիսի մերձակայ Լուսա գիւ-
ղաքաղաքին մէջ ծնած է 1826ին.
17 տարեկան հասակէն մտնելով
զինուորութեան մէջ՝ մեծաքալ
յառաջագիմած, փառաւորուած
ու հռչակուած է և վարչական
բարձր պաշտօններ ալ վարած է:
Գեղապետութեան աստիճան ու-
նէր երբ մայրաքաղաքս եկաւ
իրեւ. հրաւիրակ հանգուցեալ Տ.
Տ. Մատթէոս Կաթողիկոսի:
ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
Պատուաւոր, Աստիճան, Պաշտօն և
Պարգև. — Կարնոյ մարտային տնօ-
րէն անուանեցաւ Բրէվէրայի մար-
տային նախադ. տնօրէն Թէֆիկ
Եփէնտի: — Ամասիոյ նախնական
դատարանի պատժական ճիւղի
նախագահ անուանեցաւ Վանայ
նախնական դատարանի պատժա-
կան ճիւղի նախորդ. նախագահ
ձէմալէտտին պէյ: — Երկրորդ
նախնական դատարանի պատժա-
կան ճիւղի նախագահ անուանե-
ցաւ Խրաւադիտական վարժարանի
չընթանաւորներէն Մուսթաֆա
Ֆեֆիկ Եփէնտի: — Մալաթիոյ ընդ-
հանուր դատախազի օգնական
անուանեցաւ ձէպէլը Պէրքէթի
ընդհանուր դատախազի օգնական
Պէլի Եփէնտի և նմա յաջորդեց
Մալաթիոյ ընդհանուր դատախա-
զի օգնական Թէֆիկ Եփէնտի:
Կէլիպոլուի նախնական դատա-
րանի պատժական ճիւղի նախա-
գահ անուանեցաւ Չաթալայի
նախնական դատարանի պատժա-
կան ճիւղի նախագահ ձէմալ է-
փէնտի և նմա յաջորդեց Կիւմիւշ-
կանէն ընդհանուր դատախազի
օգնական Միկրիլ Եփէնտի: — Մի-
րիմիւրանի աստիճան Գանաթայի
նորընտիր կառավարիչ Մէհմէտ
Ալի փաշայի: — Իւլայի երկրորդ
աստիճան արտաքին գործոց նա-
խարարութեան թարգման Կիւլ-
լապեան Միքայէլ Եփէնտի: —
Սանլիյէ երկրորդ աստիճան ճա-
նիկի Յէֆթէրիսանէի պաշտօնոց
Ահմէտ Զարիֆի Եփէնտի: — Ա-
ռաջին աստիճանի Շէֆազաթ
պատուանշան՝ ներքին գործոց
նախարար Միւնիր փաշայի կնոյ:
— Երկրորդ աստիճանի Շէֆազաթ
թեոֆանօսարանի գործարանաց
տնօրէն Սէյա փաշայի կնոյ: — Եր-
րորդ աստիճանի Մէհմէտիյէ՝ Լի-
բանուու Պէլմուրի վանուց վանա-
հայր Աղբըսանգերեան Անդրէաս
Գերապայժառի: — Իւլայի երկ-
րորդ աստիճան՝ Բերայի պատ-
ժական ատենի նախագահ Ահմէտ
Համի Եփէնտի: — Առաջին աս-
տիճանի Շէֆազաթ պատուանշ-
ան՝ Ռուսիոյ կայսրուհւոյն պատ-
ուակալ օրիորդ Օլէքսովի: — Երկ-
րորդ աստիճանի Շէֆազաթ՝ Ռու-
սիոյ մեծ Դքսուհւոյն պատուա-
կալ օրիորդ Գալլիանիովի: —
Երկրորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝
Սերիկոս մեծ Դքսին պալատան

վերադառնալ Եսթիլի կոմսին: —
Երկրորդ աստիճանի Մէհմէտիյէ՝ Ն.
Բարձրութեան հետեւորդներէն
գեղապետ Ստեփանովի և Զա-
րուհւոյն թիկնապահ Օլէքսովի:
— Երրորդ աստիճանի Մէհմէտիյէ՝ մայ-
րաքաղաքիս ուսումական դեպա-
նատան երրորդ թարգման Պ. Պա-
գուպէլի և Գաղղիոյ չոգենաու-
հրամանատար Պ. Իվանովսկի:
— Երրորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝
ուսումական դեպալանատան զին-
ուորական կցորդ Պ. Բէշլովի և
դեպալանատան պահակ չոգենա-
ւուն հրամանատար Բալետու-
րա նաւապետին: — Հինգերորդ
աստիճանի Մէհմէտիյէ՝ ուսումական
դեպալանատան Գալուս Ահմէտ և
Պէհմէթ աղայից: — Մուսուլի կու-
սակալ անուանեցաւ Տէրսիմի ջըն-
չեալ նահանգին կուսակալ Բէշիտ
փաշա: — Կրեւէի կուսակալու-
թեան խորհրդական անուանեցաւ
Բէթիմիլի կառավարիչ Էսաթ պէյ:
— Սալիսէի աստիճան Երնի Բազար-
ը Մահմուտ պէյ զատէ Մէհմէտ
Մուրատ պէյի որ երբեմն վա-
րած է Գոսովայի և Պէյքաղարի
Հուգուգի դատարանաց նախա-
գահութեան պաշտօններն: — Եր-
րորդ աստիճան Օսմանիյէ պատ-
ուանշան՝ Օսմանեան Պանքայի
հաշուակալութեան դիւանին տը-
նօրէն Պ. Կիւսթալ Լիւֆիլի: —
Չորրորդ աստիճանի Օսմանիյէ
Մէքքէի նորընտիր երկրապա-
նի Ահմէտ Եփէնտի և Հոտէյտայի
անդալական հիւպատոս Տոբթոր
Սիմա պէյի: — Չորրորդ աստի-
ճանի Մէհմէտիյէ՝ Օսմանեան Պան-
քայի պաշտօնեայններէն Պաթիմթ
Տէօլլէթ Եփէնտի: — Հարիւրա-
պետի աստիճան պալատան հրա-
մանատար Օսման փաշայի որդի
Նուրէտտին պէյի: — Հաղարա-
պետի աստիճան պալատան ա-
ւագ թիկնապահ Տէրփիլ փաշայի
որդի Խալիտ պէյի, և դեր հա-
ղարապետի աստիճան զինուորա-
կան քննիչ յանձնաժողովոյ գեր
նախագահ Խամայիլ փաշայի որդի
Ահմէտ պէյի:
Գաբրիէլ Եփէնտի նորա-
տունկեան Պէլլին հասնելով Պ.
Հիւրի հաշուոց վերաբերեալ դի-
րերն իրաւարարին յանձնել և բա-
նակցել սկսել է:
— Զմուռնիոյ մէջ մահմետա-
կան մանկամարդ կին մը ինքզին-
քը կախելով սպաններ է՝ կես-
րօջը և տալին հետ ծանր կռիւ
ընելուն վրայ զգած ունելով:
— Եւրպական տարեգլխի
առթիւ, մեծ եպարքոսն և այլ
նախարարք այցելածն զրկեցին
առ դեսպանս ի շնորհաւորութիւն:
— Երկրագործական դրամա-
տունն որ ըստ տրամադրու-
թեան կանոնադրին, երկրագոր-
ծական զարգացման նպատուելու
համար տիպար ագարակներ
արտեր հաստատել պարտաւոր-
եալ է, Նիկովիթիոյ գաւառին
մէջ ագարակ մը կը գնէ սոցն նը-
պատակաւ: Երկրագործական
ուսման համար Գերմանիոյ վար-
ժարանները զրկուած Եփէնտիներ-
էն չորսը վկայական առած
մայրաքաղաքս վերադարձած ի-
նելով ի պաշտօն պիտի կոչուին:
— Պոլսոյ ապահովական սըն-
տունն այսուհետեւ ուրբաթ օ-
րերն ալ բաց պիտի լինի:

— Պետական խորհրդայն վե-
րաքննիչ ատենի ընդհանուր դա-
տախաղ Եմանթ Եֆենտի Նիկոլի-
դիա ուղեւորեցաւ՝ տեղւոյն վար-
չական ժողովոյ ընդհանուր դա-
տախաղին և հարցաքննիչ դատա-
ւորին պաշտօնավարութեան ըն-
թացքը քննելու պաշտօնով ։

— Սէրէզի (Սէլանիկի նա-
հանգ) կառավարին ու պինդու-
րական հրամանատարը մայրա-
քաղաքս կոչուելով դատի ենթա-
կեցան , որք աւաղակութեան
դէպքի մը վերայ մէկմէկու հա-
կասական տեղեկութիւններ տը-
ուած էին ։

— Շիշի խից շինելու գործա-
րանի մը հաստատութեան համար
արտօնութիւն տրուեցաւ Ապ-
տուլահան Մկրտիչ Եֆենտի ։

— Օգոստ. Սուլթանի իմանա-
լով որ Յունաց Պատրիարքարանը
գերամական անձկութեան մէջ կը
գտնուի , 2000 լիւրա չորհրդէց յիշ-
եալ Պատրիարքարանի ։

— Ըստ գաւառական լրա-
գրոյն Սերասիոյ՝ Տիվրիկի մեր-
ձակայ Բէսմէ գիւղի բնակիչնե-
րէն Կարապետի ի Կ. Պոլսոյ վե-
րադարձին կողպտող աւաղակ-
ները բաժնուր , և կողպտեալը
300 ոսկի , 3 ոսկի ժամացոյց , 1
ոսկի ապարանջան , և այլն , դը-
նուր և կառավարութեան յանձ-
նուր են ։

— Կայսերական հրամանաւ ե-
րեք երեւելի քիմիագէտներէ մաս-
նաժողով մը կը կազմուի , որպէս
զի քննեն Ղալաթիոյ մաքսատան
մէջ կարագ , ձէթ , բոմ , գոնեագ
և այլն , և ժողովողեան զննաս-
կար չեղողներն ընդունուին ։

— Ընդ հովանաւորութեամբ
եւմտական նախարարութեան , ի
պաշտօնատան նոյն նախարարու-
թեան , վարժարան մը պիտի հաս-
տատուի՝ հաշուակալութեան , տո-
մարակալութեան և մաքսային
հաշուական գործողութիւններ
ուսուցանելու համար ։ Վարժա-
րանին չորսն երեք տարի պիտի
լինի ։ Եւմոսի պաշտօնատան և
և մաքսատան մէջ հաշուական
ու կալուածոց քարտուղարու-
թեան պաշտօններ պիտի տրուին
չընտանաւորից ։

— Բ. Դուռը մերժած լինելով
վաւերացնել Արեւելեան երկա-
թուղեաց վաճառումն Աստու-
հունգարական պետական երկա-
թուղեաց ընկերութեան , մասնա-
ւոր ընկերութիւն մը պիտի կազ-
մուի Պ. տը Հիւրի արժէթովոց
գնման համար , և պաշտօնատեղին
Կ. Պոլսոյ մէջ պիտի հաստատուի ։

— Եաֆա-Երուսաղեմի երկա-
թուղեայն արտօնատէր Եուսուֆ
Նալվոն Եֆենտի յաջողութիւն է կազ-
մել այն ընկերութիւնն՝ որ պի-
տի ստանձնէ յիշեալ երկաթուղոյ
շինութիւնն ։

— Արտաքին գործոց նախա-
րարութեան վիճակագրութեան
գիւման կը ծանուցանէ թէ նոյն
նախարարութեան յատուկ արա-
բական 306 տարւոյ Սալմալէն
պատրաստուած և ի հրապարակ
հանուած է , և կը պարունակէ
թէ՛ ներքին և թէ՛ արտաքին քա-
ղաքական կարեւոր տեղեկութիւն-
ներ , թարգմ. կըսէ թէ եւրոպական
տէրութեանց արտաքին գործոց
նախարարութեանց տարեցոյցը ,
որը կանխաւ բերուած էին , բաղ-

դատուելով , մերինն անոնցմէ վար
չմարէ զատ մեծ մասն ալ գերա-
դանցած է ։

— Դէօթահայէն 3 ժամու-
ճանապարհ հեռի Գալլըգայա գիւ-
ղի բնակիչներէն Սարը Ահմէտի ե-
րեք որդիք՝ որ Զմիւռնիոյ կա-
ռուղոյն շինութեան կաշխատին
եղեր , տեղ մը քնացած ատեն
լեռնէն մեծ ժայռ մը խեղճերուն
վերայ դահալիժներ է և երեքն ալ
մեռեր են ։

— Զմիւռնիոյ վաւառեցիներէն
մին՝ գաղղիացի Պ. Ա. Բ. ինքզին-
քը սպաններ է , առ հիւադատուն
ուղղեալ նամակ մը թողլով , յու-
րում գրուած է եղեր թէ կեան-
քէն ձանձրացած լինելուն համար
անձնապաշտութիւն որոշած է ։
Ութամեայ դատրիկ մը կը թողու-
ն ։

— Մովսիս արհեստական
դնդի գինուորներէն Ահմէտ՝ որ
իւր համանուն ընկերն սպաննած
էր , 15 տարի շրջապակալ աշխա-
տութեան դատապարտեցաւ ։

— Հանքածուխ բեռնաւոր-
եալ եռակայմ առագաստանաւ
մը՝ որ էրէյլէն Կ. Պոլսի կու-
ղար , ջուր առեւ և ամէն ջանից
հակառակ ընկղմուեց ։ Նաւաւ-
տեաց 12 ն աղատներ են մակուկով
մը , իսկ 11 ն յորս է նաւաղան
ու նորա որդին , ծովամայն եղեր
են ։

— Պոլսոյ և չրջակայից դեղա-
րանները քննելու համար մասնա-
գէտներէ բաղկացեալ քննիչ մաս-
նաժողով մը կազմուած է ։ Այս
մասնաժողովը Պոլսոյ գեղարանաց
քննութիւնն աւարտելով իւրա-
քանչիւր գեղարանէ կէս ոսկի
տուրք առած և գրաւած է օրի-
նաց հակառակ կշիռները , գոր-
ծիքներն և անկանոն տեսքակնե-
րը ։ Զարեքաթիի ալ սկսաւ քնն-
նել Բերայի գեղարանները ։

— Ներքին գործոց նախա-
րարութիւնն հրահանգ ուղղեց
ամէն կողմ՝ արգելել թրիէտէ
բերուած բոմերու ներածութիւ-
նը , որովհետեւ տարրաւում մը
հաստատուած է թէ այդ բոմերն
առողջութեան վնասող աբղղե-
րէ պատրաստուած են ։

— Ոստիկանութիւնն հինգ-
շաբթի տան և հինգ չորագործ
արտոքեց հեռաւոր վայրեր ։

— Եւմտական նախարարու-
թեան կողմէ ամսոյ 20ին չորրորդ
անգամ լինելով նոյն նախարա-
րութեան վճարուած 90 հազար
դրուշով մէկ մէկ ամսաթուոյ վը-
ճարուած է թղթակցութեանց ,
կրօնական գործոց տեսչութեան ,
Պոլսոյ , Բերայի , Իսկիւտարի Հու-
գուգի ու պատժական դատարա-
նաց դիւաններու քարտուղարաց ,
ինչպէս նաև Երբի և Հուգուգի
վճարողոց գործադիր պաշտօնէից
և Պոլսոյ , Բերայի և Իսկիւտա-
րի ընդհանուր դատախաղաց օգ-
նականներուն ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Կ. Պոլիս 24 Դեկտեմբեր 1888	
Օսմանեան Գոնուլտէ	16-29
Բուսնէի երկաթուղի	47-25
Թրամուէ	1.0. 455
Օսմանեան լիւրան 100 դրուշէն	
Մէճիտիէ	108-38
Մէթուլի	101-30
Հինգնոց	103-30
Վեցնոց	103-30
Բուսնէի թղթագրամ	8-72
Բուսնէի արծաթ	77-
Ռուսիոյ Բոլ	91-30
Գաղղիական լիւրա	87-35
Անգղիական	110-35
Գրիմից	51-20

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

== Ի Փարիզ ամսոյ 16 ին
գլխատեցաւ հռչակաւոր մար-
դասպան Բրատո , և որովհետեւ
ինքրած էր որ դիակը չյոշոտուի
բժշկական ղննութեանց համար ,
ուղղակի գերեզմանատուն տար-
ուելով թաղուեցաւ ։ Զէ ընդու-
ներ որ բանտին քահանայն կրօ-
նական արարողութիւնները կա-
տարէ և ինքրեր է որ քահանայն
հետը չգայ ի կառավարմանը ։
Երբ ծանուցեր են թէ մահուան
վճիռը պիտի դործադրուի , Երեզ-
նում յանուն որդւոյն , ըսեր է ,
որ ես չսպաննեցի զՄարի Ուկէ-
թան , և և յարեր է թէ Եփա-
տաբան յանցաւոր է՝ մահուան
վճիռն գործադրութեան որո-
շումն տակաւին երէկ ինձ հաղոր-
դելուն համար , որով չլրացայ ի
գիր առնուլ որդւոյն ապահովու-
թեան համար ընելիք կտակս ։

== Յունաստանի թագաւորն
որ անձնական տկարութեան պատ-
ճառաւ ստիպուած էր հանգիստ
առնուլ քանի մ'օր , կազդուրեր
և սկսեր է զբաղիլ պետական
գործերով ։

== Իտալիոյ կառավարութիւնն
ի Բրուսիա ղրկեցործարանի մը
60000 սուր ապաւորեր է ։

== Հոռմայ Պապը տարեգլխի
առթիւ տեղւոյն աղքատաց ու
վարժարանաց համար 50000 ա-
կան ֆրանք տուեր է ։

== Վիեննայէն կը հաւաստեն
թէ Սերպիոյ Միլան թագաւորն
ամեն կարգադրութիւն կընէ՝ գա-
հաժառանգ որդին թագաւորե-
ցնելու և նորա մօր ի Սերպիա
մուտքն մշտնջենաւոր կերպիւ ար-
գիւրելու համար ։

== Ֆէրաիւնտո իշխանն այս
օրերս Սոֆիայէն փրկալէ գալով
մէկ ամիս պիտի մնայ ։ Դանի մը
տուն պատրաստուած են այժմէն ,
որպէս զի իշխանն ուղածն ընտրէ
ի բնակութիւն ։

== Ի Բիլլա (Չինաստան) տե-
սակ մը ծանր քուէրա երեւան ել-
նելով՝ 2000 ի չափ քրիստոնեայք
մեռեր են , և ի Գանչուրի ուհա-
ւոր ողողմունք տեղի ունենալով՝
բաղմաթիւ մարդիկ ջրահեղձ ե-
ղեր են ։

== Սերպիոյ երեսփոխականն
նորընտիր ժողովն՝ 73ի դէմ և 94
քուէով ընդուներ է նոր խմբա-
գրեալ սահմանադրութիւնն , և ի
Պէկրատ պատրաստութիւն կը
տեսնուի սահմանադրութեան
հաստատութիւնը չքել հանդիսի
տօնելու համար ։

== Գաղղիոյ մէջ այժմ կարե-
ւորագոյն ինքր է՝ Բանամայի
ջրանցքին պեղման ընկերութեան
անձուկ վիճակն ։ Բաղուր կը
մեղադրեն ազգային երեսփոխա-
նական ժողովն , նախարարու-
թեան առաջարկութիւնը մերժե-
լով յիշեալ ընկերութեան նպաս-
տել չուղելուն համար , և այլը
չատաղով կը կանգնին ազգային
ժողովոյ ընթացից , առարկելով
թէ՛ ժողովն այդպէս ինչպէր
հասարակութեան , չէ ուղած որ
գարձեալ վնասուի , ամենայն
ինչայողութեամբ պահած դրամը
վերստին տալով ընկերութեան ,
մինչեւ յառաջագոյն տուածնե-
րն մնալու են , և հակառակ
յառաջագոյն խոստմանը՝ ջրանց-
քին պեղման գործը տակաւին

կէս եղած չէ , և տակաւին մի-
լիոնաւոր լիւրաներ պէտք են ։

== Ռուսիոյ կառավարութիւնն
որոշեր է բաղմաթիւ խրճիթներ
շինել Պարսից սահմանագլխին վե-
րայ՝ Գաղգա զօրաց բնակութեան
համար ։

== Գաղղիոյ ղրկուորական նա-
խարարը բանակաց հրամանատար-
ներէն ծանօթութիւն ուղեր է թէ՛
կարելի է զօրաց համար հաց ու
միս և անասնոց համար կեր 3 ա-
ւուրց մէջ պատրաստել 80 աւուրց
համար և չորեկաւօք զրկել ։

== Կըսուի թէ Անգղիոյ գա-
հաժառանգ իշխանին առողջու-
թիւնն այս օրերս խանդարեալ է
մտահոգութիւն պատճառելու
չափ ։

== Փիշնէն ի Վիեննա գրեր
են թէ՛ Պետարապիա և Բոտոլիա
գանձուղ ռուսական զօրքը մեծ
չարժանք մէջ է , և Դանուրի եր-
կայնութեան վերայ գտնուող Բէ-
նի քաղաքն ալ գունդ մը Գա-
ղագ զօրք իջած է ։

== Զրոյց կայ թէ , Ռուսիոյ և
Ճարմի կառավարութիւնը դաշ-
նադրած են որ՝ եթէ Անգղիոյ և
Ռուսիոյ կառավարութեանց մէջ
պատերազմ բացուի , և եթէ Անգ-
ղիա յարձակի Սերպիոյ եզերաց
վերայ , Ճարմի կառավարու-
թիւնը չօժանդակէ Անգղիոյ ։

== Թէհրան - Շահ Աղիմ եր-
կաթուղոյ գծին վերայ պարսիկ
մը կոխուած սպանուած լինե-
լուն համար , պարսիկ խուժանը
չորեկաւաց վերայ յարձակելով
կրակի տուեր է , և բաղմաթիւ
ուղեւորք բոցերուն մէջ մնալով
ողակէզ եղեր են ։ Պարսից կա-
ռավարութիւնն 100 հազար ֆը-
րանք վճարեր է երկաթուղոյն
ընկերութեան ի փոխարինութիւն
վնասուց ։

== Վիեննայէն գրուեր է ի
Լոնտոն առ անգղիական լրագիրս
թէ՛ զօրավար Իկնաթիէվ ծպտեալ
երթալով Ղրիմ տեսակցեր է Սեր-
պիոյ նախալի թագուհւոյն հետ ,
և թէ՛ ռուսական մարտանաւ մը
յօտեսա կըսպասէ նախալի հա-
մար ։ Ռուսիոյ ժողովողեան եւ
կառավարութեան կողմանէ Սեր-
պիոյ Միլան թագաւորին արձակ-
եալ ամուսնոյն ընծայեալ այս եւ
այլ մեծարանք՝ Սերպիոյ թագա-
ւորին կուսակցաց ու պաշտպա-
նաց խորին ուշադրութիւնը կը
գրաւեն ։

== Նիւ-Եորքէն գրուած է թէ՛
Բլաքմիլ գետոյն վերայ երթեւե-
կող ձօն Հաննա անուն չորեկաւ
մը վերջերս գիշեր ատեն այրեր ,
100 ուղեւորաց 30 ը զոհ եղեր ,
և գետը նետուողներէն միայն 12ը
ազատեր են ։ Լայֆ Էրիզսըն ա-
նուն ուրիշ չորեկաւ մ'ալ Վա-
շինկթոնի կողմերը այրելով մէջը
գտնուող 6 հոգին բոցերուն ճա-
րակ եղեր են ։

== Գաղղիոյ հարաւակողմն ,
մանաւանդ Արլ , Պոքէր և Ալին-
եոն քաղաքաց մէջ աղետալի ո-
ղողմունք տեղի ունեցեր են ։

== Գերմանիոյ կայսրն ու կայս-
րուհին Եւնուան տօնի առթիւ
չնորհաւորութեան գրեր ու ծան-
րագին ընծաներ զրկեր են առ իշ-
խան Պիզմարգ ։

== Առաջիկայ տարեգլխէն ըս-
կրեալ , օտար դրոշով առագաս-
տանաւուց և չորեկաւուց թոյլ

չպիտի տրուի ռուսական ծովեղե-
րաց մէջ երթեւեկել և մէկ նաւա-
հանգստէն միւսը ուղեւոր ու վա-
ճաւք փոխադրել ։ Այս գործը
ռուսական նաւուց պիտի յատ-
կանայ ։

== Կըսուի թէ Կովկասու ռու-
սական բանակին մեծ մասը սահ-
մանագլխի մերձակայ դիրքերէն
դէպ ի ներս քաջուեր է , և թէ
Ռուսիոյ և Թուրքիոյ բարեկամու-
թեան նոր ապացոյց մ'է այս ։

== Մարտի Սուլթանը Ֆէսի
մէջ ղրկեցործարան մը կը հիմնէ ,
և վարչութիւնը կը յանձնէ Իտա-
լացի զօրականաց ։

== Ըստ փափաքանաց կայսեր
Գերմանիոյ , գերմանական ձիար-
չաւի ակումբը այսուհետեւ կիւ-
րակէ օրերը ձիարչաւ կամ ձիար-
չաւի վարժութիւններ չպիտի ը-
նեն ։

== Ռուսիոյ թագաւորն ու
թագուհին այս օրերս Գերմանիա
և Իտալիա կողմերին ։ Թագու-
հին գրեթէ միշտ տկար լինելուն
պատճառաւ , բօղիք օգափոխու-
թեան հրահանգ տուեր են ։

== Ըստ վերջին տեղեկութեանց՝
ի Ռուսիա Պոքէրի երկաթուղոյն
ծանուցեալ արկածն՝ յորմէ մազա-
պուր աղատեցան կայսրն ու կայս-
րուհին , գաւադութեան մը ար-
գիւնք է , և թէ երկաթուղոյ
արձակեալ պաշտօնէից ամենքն ալ
ի վերջոյ ձերբակալուեր են ։

== Առաջիկայ 1889 ին , արե-
գակն երեք և լուսինն երկու ան-
գամ պիտի խաւարին ։ Արեգակն
առաջին խաւարումն Յունուարի
1 ին տեղի պիտի ունենայ և պիտի
տեսնուի Հիւսիսային Ամերիկայի
ու մեծ Ովկիանոսի մէջ . երկրորդը՝
Յունիսի 28 ին , Հիւսիսային Ովկիա-
նոս մէջ . երրորդը՝ Գերմանիայի
22 ին , և Արաբիոյ , Աֆրիկէի ,
Ատլանտեան ծովու և Հարաւային
Ամերիկայի մէջ պիտի տեսնուի ։
Իսկ լուսնոյ առաջին խաւարումն
Յունուարի 17 ին , և երկրորդը
Յունիսի 12 ին տեղի պիտի ունե-
նայ , և երկուքն ալ Զմիւռնիոյ
մէջ ամբողջովն , և երկրորդն ի
Պարիզ մասամբ իւր պիտի տես-
նուին ։

== Նիւ-Եորքէն գրուած է թէ՛
Բանամայի ջրանցքին պեղման աշ-
խատութիւնը կը շարունակուին ,
և միայն քանի մը կողմանց վերայ
գործաւորաց թիւը նուազած է .
և թէ՛ յառաջագոյն աշխատող
11,000 գործաւորաց միայն 2000 ը
պակասած են , և այս՝ ընկերութեան
ու վարձակալաց ոմանց մէջ տեղի
ունեցած անհամաձայնութեանց
պատճառաւ ։

== Գաղղիոյ հանրապետութեան
նախագահը տարեդարձի ընդու-
նելութեանց առթիւ ըսեր է թէ
խաղաղութեան անվրդով մնալուն
յոյսեր կան ։ Իտալիոյ թագաւորն
և Հունգարիոյ նախարարպետն
այ համիմաստ յայտարարութիւն-
ներ ըրեր են այս առթիւ ։

== Իտալիոյ կառավարութիւնը
Գաղղիոյ հանրապետութեան հետ
ունեցած ինքիւնները իրաւախո-
հութեամբ կարգադրելու փոյթ
կը տանի , և փոխադարձաբար
Գաղղիոյ կառավարութիւնը կա-
րելի եղած զիջումները կընէ ,
որպէս զի երկու երկրաց մէջ ան-
համաձայնութիւն չմնայ և դըժ-
ուարութիւնը անհետ լինին ։

